

Ezdráš a Nehemiáš

ŠTÚDIUM BIBLIE
4/2019

OBSAH

Úvod	3
1. Ezdráš: jeho doba a poslanie	5
2. Nehemiáš: jeho doba a poslanie	12
3. Božie povolanie: jeho zmysel a načasovanie.....	19
4. Zoči-voči nepriateľstvu a odporu	26
5. Nespravodlivosť pod maskou zbožnosti.....	33
6. Božie slovo, slzy a radosť	40
7. Náš odpúšťajúci Boh	47
8. Boh zmluvy	54
9. Zoznamy a rodokmene: povzbudenie v neľahkých časoch	61
10. Uctievanie Hospodina	68
11. Odpadnutie a nové oživenie	75
12. Zlé rozhodnutia – a čo ďalej?.....	82
13. Vodcovia v Izraeli	89

Za materiály na štúdium sobotnej školy je zodpovedné Oddelenie sobotnej školy pri Generálnej konferencii Cirkvi adventistov siedmeho dňa a Oddelenie sobotnej školy pri Česko-Slovenskej únii. Text materiálov bol pri preklade upravený podľa pravidiel dohodnutých s Oddelením sobotnej školy pri Generálnej konferencii.

Úlohy sobotnej školy – 4. štvrtrok 2019

Ezdráš a Nehemiáš

Autor: Jiří Moskala

Foto: shutterstock images

Vydal Advent-Orion, s. r. o.

Šafárikova 9, 038 61 Vrútky

pre Cirkev adventistov siedmeho dňa

Londýnská 30, 120 00 Praha 2 – Vinohrady

Vytlačil FORK Martin

ISSN 1335-1265 MK SR 1261/95

EVANJELIUM PODĽA EZDRÁŠA A NEHEMIÁŠA

Ezdráš a Nehemiáš boli výnimoční, Bohu verní, Písmu podriadení a Duchom vedení vodcovia, ktorí z hĺbky duše túžili, aby Boží ľud prosperoval a aby bolo Božie meno vyvýšené a poznali ho po celom svete. Ich životy ukazujú, čo môže urobiť Boh prostredníctvom oddaných ľudí, ktorí vedú iných tak, že im slúžia.

Keďže máme hriešnu prirodzenosť, vžitý spôsob uvažovania a zdedené sklony, ozajstnú a trvalú zmenu do nášho života môže priniesť iba štúdium Božieho slova a premieňajúca moc Svätého Ducha. Ako hovorí Hospodin, jeho skutoční nasledovníci žijú „nie silou ani mocou, ale mojím duchom“ (Zach 4,6) a prostredníctvom Božích zaslúbení, ktoré prijímajú vierou (Hab 2,4). Len takéto nasmerovanie vedie k skutočne rýdzemu duchovnému životu.

Lekcie, ktoré budeme študovať tento štvrtrok, ukazujú, že život je komplikovaný. Hneď, ako sa rozhodneme alebo pokúsime robiť správne veci, objavia sa prekážky a protiivenstvá. Dokonca aj priatelia sa môžu otvorene alebo v skrytosti postaviť proti nám a možno sa napokon stať našimi nepriateľmi. Prekážky a odpor voči dobru odhalujú, že satan je živý a hriech je skutočný. Nie je v ľudských silách bojovať proti satanovi, pretože zlo je oveľa silnejšie, než sme my sami. Len Boh nás môže priviesť k víťazstvu, zmeniť naše myslenie a dať nám moc žiť vyvážené. Životné prekážky sú príležitosťou na zmenu, sklamanie nám môžu pomôcť zamerať sa na podstatné a urýchliť náš duchovný rast, keď sa nám prostredníctvom Božej moci podarí dosahovať víťazstvá.

Ani kniha Ezdráš a ani kniha Nehemiáš sa nekončia optimisticky. Hriech je vážna vec, ktorá sa šíri rýchlo a pomerne ľahko. Najväčšie výzvy neprichádzajú zvonka, ale sú výsledkom našej nevernosti Bohu a nenasledovania jeho vôle. Pre Božiu cirkev je tou najväčšou skúškou vernosť Bohu a vytrvalé podriadenie sa Božím pokynom. Ako Ezdráš správne pochopil, jediná moc, ktorá môže priviesť ozajstnú zmenu, prichádza prostredníctvom poctivého skúmania Písma, pochopenia jeho princípov a prijatia ich za svoje vlastné.

Aby sa naplnil začiatkový bod prorociev o sedemdesiatich týždňoch a o 2300 večeroch a ránoch (obe sa začínajú v roku 457 pred Kr.), Boh milostivo zasiahol a ovplyvnil kráľa Artaxerxa I., aby umožnil skupine Izraelitov pod Ezdrášovým vedením vrátiť sa do Jeruzalema. Kráľ dokonca poskytol všetko potrebné, aby sa v Jeruzaleme mohla obnoviť chrámová služba (Ezd 7,11–28).

Kľúčovou teologickou témou týchto dvoch kníh je Božia prozreteľnosť, vernosť a zmluva. Boh naplnil svoje zaslúbenia aj napriek tomu, že jeho ľud bol obmedzený, zmätený a tvrdohlavý. Prostredníctvom svojich služobníkov Boh vyviedol svoj ľud z ľahostajnosti k oživeniu a reformácii.

„Obnovné dielo izraelských navrátilcov pod vedením Zerubbábela, Ezdráša a Nehemiáša je príkladom duchovnej obnovy v poslednom úseku svetových dejín. Zvyšok Izraela bol slabý, vydaný na milosť a nemilosť nepriateľom, ale Hospodin chcel pro-

stredníctvom izraelského národa zachovať na zemi poznanie o sebe a svojom zákone. Izraelci mali byť strážcami pravej viery a posvätných prorociev.“ (PK 677; PK /sk/ 359) Kniha Ezdráš a Nehemiáš sú dejinne prepojené a zaoberajú sa dôležitými zme- namami v živote Božieho ľudu. Týchto 23 kapitol tvorí jeden veľký príbeh, v ktorom sa jednotlivé časti dopĺňajú a zameriavajú sa na podobné teologické problémy. Pri pozornom štúdiu oboch kníh môžeme objaviť, že sú zamerané na podobné témy. Môžeme tak rozpoznať úžasné Božie pôsobenie v dejinách a milosrdný spôsob, akým viedol svoj ľud.

Pri štúdiu si treba uvedomiť, že nie všetok materiál je zoradený chronologicky a že nie- ktoré časti sú zostavené na základe tém (nie podľa časovej postupnosti).

Ako uvidíme, najväčšou výzvou pre Ezdráša a Nehemiáša nebola rekonštrukcia chrámu (ktorý bol dokončený a zasvätený v roku 515 pred Kr., teda viac ako 50 rokov po Ezdrášovom príchode), ale obnova mesta Jeruzalem, jeho správa a zabezpečenie národnej samosprávy. To všetko napokon pomohlo pripraviť cestu prichádzajúcemu Mesiášovi.

Ezdráš		Nehemiáš	
I.	A. Prvý návrat (537/6 pred Kr.) pod vedením Zerubbábela a Jéšuu (1,1–3,7) uskutočnený na základe Kýrovho dekrétu.	I.	A. Tretí návrat (444 pred Kr.) pod vedením Nehemiáša (1,1–2,10) na základe listov Artaxerxa.
	B. Obnova Božieho chrámu počas vlády rôznych kráľov (3,8–6,22).		B. Obnova múrov Jeruzalema pod vedením Nehemiáša (2,11–7,3).
II.	A. Druhý návrat (457 pred Kr.) pod vedením Ezdráša (7,1–8,36) uskutočnený na základe dekrétu Artaxerxa.	II.	A. Štúdium Božieho slova, oživenie a reformácia. Navrátilci sa zasvätili Bohu a uzavreli s ním zmluvu (7,4–12,47).
	B. Ezdrášove reformy (9,1–10,44)		B. Nehemiášove reformy (13,1–13,31)

Nech nás pri štúdiu Božieho slova požehná Hospodin, nech nás inšpiruje a dotkne sa našich srdc, nech mení naše myslenie a vedie nás tak, aby sme ho každý deň nasledo- vali verne a nadšene.

Jiří Moskala, ThD, PhD, je dekanom a profesorom výkladu a teológie Starej zmluvy na Teo- logickom seminári adventistov siedmeho dňa na Adrewsovej univerzite. Na fakulte vyu- čuje od roku 1999. Pred svojím príchodom na Andrewsovu univerzitu pracoval ako kazateľ, administrátor, učiteľ a riaditeľ na Teologickom seminári v Českej republike. Je členom rôz- nych teologických spoločností a autorom alebo redaktorom množstva článkov a kníh v anglickom a českom jazyku. Okrem toho sa zúčastnil na niekoľkých archeologických výpravách do oblasti Tell Jalul v Jordánsku.